

Biuletyn

Biblioteki Głównej
Politechniki Warszawskiej

Biblioteka Główna

Działalność Oddziału Informacji Naukowej i Analiz Bibliometrycznych

We wrześniu 2022 r. nastąpiła zmiana wersji oprogramowania OMEGA-PSIR obsługującego Bazę Wiedzy PW. Zespół OINIAB, przy wsparciu redaktorów wydziałowych, przeprowadził testy nowej wersji BW, które polegały na sprawdzeniu, czy wszystkie typy danych zostały prawidłowo przeniesione do nowej wersji, przeprowadzeniu systematycznej kontroli naniesionych poprawek w BW, ocenie funkcjonalności wprowadzonych do systemu itp.

W okresie lipiec-wrzesień przygotowano szereg raportów i zestawień danych, zarówno dla Zespołu Zarządzającego IDUB, władz wydziałowych, jak i na zlecenie pracowników naukowych PW, np.:

- publikacje doktorantów w top 25 najlepiej cytowanych prac
- analiza tematyki badawczej, mechanizmów współpracy autorskiej (co-authorship), kluczowych badaczy, partnerów zewnętrznych dla pracowników PW
- porównanie wskaźników bibliometrycznych:
 - ✓ uczelni badawczych (konkurs IDUB)
 - ✓ dla dyscypliny naukowej
 - ✓ wybranych uczelni zagranicznych i polskich w odniesieniu do wskazanej dyscypliny ASJC.

(IS)

Oddział Udostępniania i Przechowywania Zbiorów

Od 4 lipca do 26 sierpnia oraz w dniach 19-30 września 2022 r. Wypożyczalnia Studencka i Wolny Dostęp świadczyły usługi od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00-16.00. Dodatkowo, w godzinach 16.00-19.00 na parterze w pok. 71A dyżurował bibliotekarz, u którego był możliwy zwrot materiałów bibliotecznych ze wszystkich agend Biblioteki Głównej oraz odbiór zamówionych wcześniej materiałów bibliotecznych. Od 29 sierpnia do 16 września 2022 r., podczas jesiennej sesji egzaminacyjnej, Wypożyczalnia Studencka i Wolny Dostęp świadczyły dla społeczności akademickiej usługi w godzinach 9:00-19:00 oraz w soboty w godzinach 9.00-16.00.

Poza obsługą użytkowników w oddziale zostały wykonane następujące prace:

- opracowanie techniczne 40 roczników czasopism (227 numerów) oraz włączenie ich na półki w Magazynie Podstawowym po selekcji z Biblioteki Wydziału Chemicznego,
- opracowanie techniczne 523 egzemplarzy i włączenie w ciąg sygnatur do księgozbioru w Wypożyczalni Studenckiej z likwidowanego Punktu bibliotecznego DS Żaczek,
- wykreślenie znaków własnościowych w 3424 egzemplarzach po selekcji księgozbioru studenckiego w Punkcie bibliotecznym DS Akademik w sygnaturze AK-S,
- relokacja 162 egzemplarzy z sygnaturą S oraz 148 egzemplarzy z sygnaturą C w wyniku selekcji w dziale P i K z Wolnego Dostępu do Magazynu Podstawowego,
- reklasyfikacja działu P – przedrukowanie, przeklejenie etykiet działowych 4211 egzemplarzy w Wolnym Dostępie oraz 100 egzemplarzy w Punkcie bibliotecznym DS Akademik, następnie ustawienie ich na półkach wg nowej struktury działu,
- relokacja czasopism sygn. J III.2852 – J III.3800 w Magazynie Podstawowym - przygotowanie półek i przesunięcie 504 m.b. czasopism,
- weryfikacja 581 kont bibliotecznych przeznaczonych do usunięcia, sprawdzenie i wyjaśnienie wpisanych uwag w systemie ALEPH,
- weryfikacja 260 kont bibliotecznych w Systemie Wypożyczeń Warszawskich BiblioWawa i usunięcie 55 kont użytkowników macierzystych i zewnętrznych,
- skopiowanie 465 opisów formalnych z katalogu NUKAT w ramach projektu Podniesienie Jakości i Efektywności Katalogu Centralnego,
- opublikowanie 17 artykułów na bloga BGPW,
- tłumaczenie nowego regulaminu oraz nowej struktury działu P na język angielski,
- rozliczanie kart obiegowych w systemie USOSweb na podstawie weryfikacji w systemie ALEPH i BiblioWawa,

- przeprowadzenie szkolenia z modułu udostępniania dla nowego pracownika z Biblioteki Wydziału Samochodów i Maszyn Roboczych.

Oddział wspierał prace przy zapewnieniu ciągłości obsługi użytkowników w wypożyczalni Biblioteki Wydziału Chemicznego, a także przy selekcji czasopism w magazynie na Wydziale Chemicznym.

Z dniem 1 września Wioletta Ledzion z Oddziału Udostępniania i Przechowywania Zbiorów przeszła do jednej z bibliotek specjalistycznych działających w Uczelni.

(AG, KK)

Sekcja Kolekcji Dziejninowych

Bibliotekarz dziedzinowy – dział S

W trzecim kwartale 2022 r. bibliotekarz dziedzinowy Dorota Wojnowska uczestniczyła w specjalistycznych konferencjach związanych tematycznie z działem S (planowanie przestrzenne, urbanistyka, architektura, sztuka):

- Ogólnopolska Konferencja „Mocno zielone miasto”
- Festiwal Marketingu i Druku w Warszawie

W ramach Międzynarodowej Wystawy ZIELEŃ TO ŻYCIE & FLOWER EXPO POLSKA odbyła się 2 września w Warszawie ogólnopolska **konferencja „Mocno zielone miasto”**. Gościem specjalnym była Martha Schwartz – architekt krajobrazu, urbanistka, działaczka na rzecz klimatu, laureatka wielu międzynarodowych wyróżnień. Od ponad 40 lat kreuje przestrzenie publiczne, parki i projekty, obejmujące planowanie strategiczne rozwoju miast w różnych częściach świata. Jest również wykładowcą architektury krajobrazu na Uniwersytecie Harvardzkim (Harvard University Graduate School of Design) w randze profesora zwyczajnego. Ze względu na wojnę w Ukrainie prelegentka przedstawiła swój wykład online. W pierwszej części prezentacji omawiała różne aspekty problemów związanych z globalnym ociepleniem i zmianami klimatycznymi w skali światowej. W drugiej części zaprezentowany został projekt „SEQUESTROPOLIS: The City as a Machine for Combating Global Warming”, realizowany ze studentami w ramach zajęć na uczelni. Celem teoretycznego kursu było

zaprojektowanie Bostonu w 2060 roku, wykorzystującego las jako część infrastruktury miejskiej. Badania są kontynuowane w praktyce w ramach projektu „Linear Urban Forest” w Springfield w stanie Massachusetts, gdyż autorce udało się zdobyć grant uczelniany Climate Change Solutions Fund.

Równie ciekawy był panel ekspertów na temat procesu inwestycyjnego, związanego z zielenią w mieście. Zagadnienie zostało przedstawione z punktu widzenia inwestora, projektanta i wykonawcy. Po wysłuchaniu wszystkich prelegentów można było zrozumieć złożoność problematyki, wynikającą z utrudnień procedury przetargowej, niełatwej sytuacji gospodarczej (m.in. inflacji, która blokuje realizację projektów). Pogodzenie oczekiwań wszystkich mieszkańców w celu znalezienia optymalnych rozwiązań nie jest łatwym procesem, a do tego konieczne jest uwzględnienie skomplikowanych zagadnień projektowych, budowlanych, prawnych i administracyjnych. Koniec zrealizowanej inwestycji wbrew pozorom nie jest końcem projektu, gdyż zieleń w mieście wymaga ciągłej pielęgnacji, za co odpowiadają wykonawcy i, będąc ostatnim ogniwem procesu, otrzymują najbardziej skomplikowaną sytuację, z którą muszą się uporać.

Uzupełnieniem wiedzy były wykłady: Agaty Milanowskiej na temat odbetonowania przestrzeni miejskiej, Katarzyny Kobierskiej o naturalnych nasadzeniach w mieście oraz Magdaleny Szmít-Siewruk, która od około 10 lat projektuje zieleń miejską dla miasta Ciechanów, przekształcając je stopniowo w „miasto - ogród”.

Ogólnopolska Konferencja Mocno zielone miasto Fot. Dorota Wojnowska

Festiwal Marketingu i Druku odbył się w dniach 14-15 września 2022 r. w hali EXPO XXI w Warszawie. Uczestniczyło w nim 4100 zwiedzających i 232 wystawców. Event jest okazją, aby zaprezentować renomowane agencje reklamowe, drukarnie oraz producentów. Dwudniowa impreza miała na celu zaprezentowanie klientom innowacji produktowych, nowości w poligrafii

oraz bieżących trendów w reklamie. Udział w targach umożliwił wygodne porównanie dużej ilości ofert w jednym miejscu i czasie. Podobnie jak w poprzednich latach, w dalszym ciągu prezentujące się firmy kładły duży nacisk na aspekt ekologiczny. Z ciekawych projektów, jakie można było obejrzeć w tym roku na imprezie, był na przykład papier biodegradowalny firmy „ART-PAPIER Czerpalnia Papieru Flawiusz Pietrzyk”, który miał włócznie w strukturę materiału nasiona. W ramach recyklingu wykorzystany papier wkłada się do ziemi, aby wyrosły różnego rodzaju rośliny, m.in. rumianek, maciejka, mak. Na stanowisku w trakcie imprezy uczestnicy imprezy mogli zapoznać się z technologią produkcji papieru czerpanego. Z interesujących propozycji można wymienić również produkty Newapple: okleinę intoligatorską i papier. Okleina Newapple, wykorzystywana na okładki, zawiera do 39% odpadów organicznych z przetwórstwa jabłek. Pozostałości te są najpierw suszone, przenoszone na drobny proszek celulozowy, mieszane z bioplastikiem i nakładane warstwowo na nośnik, np. bawełnę. W papierze Newapple do 15% celulozy z drzew jest zastąpione odpadami organicznymi. Obecnie producenci materiałów promocyjnych również starają się dostosować do potrzeb rynku. Na przykład prezentowane długopisy antybakteryjne Maxema posiadają certyfikowany dodatek jonów srebra, który zapobiega powstawaniu i rozmnażaniu się bakterii na długopisie. Ciekawe rozwiązanie przedstawiła firma AntyHacker. Zastony na kamery internetowe wykonane zostały z wysokiej jakości ekologicznych, biodegradowalnych materiałów: naturalnego korka, drewna, słomy pszenicznej, trzciny cukrowej i kukurydzy. Również z tej firmy dużym zainteresowaniem cieszył się produkt „RFID/NFC Blocking Card”, czyli karta blokująca odczyt danych z kart płatniczych, paszportów, dowodów osobistych i kart miejskich.

Festiwal Marketingu i Druku w Warszawie Fot. Dorota Wojnowska

(DW)

Filie

Biblioteka Wydziału Chemicznego

Od 2017 r. Biblioteka Wydziału Chemicznego zajmowała pomieszczenia w Gmachu Chemii na I piętrze (p. 157, p. 159, p. 160) oraz w Gmachu Technologii Chemicznej (p. 2, 50, 130s). W związku z zakończeniem kolejnego etapu prac remontowych w Gmachu Chemii nastąpiła konieczność przemieszczenia części zbiorów z do tej pory zajmowanych pomieszczeń oraz reorganizacji Biblioteki.

Wydział Chemiczny przeznaczył do dyspozycji Biblioteki trzy wyremontowane pomieszczenia na parterze (p. 55, 57-58). Wypożyczalnia Studencka została przeniesiona z I piętra (p. 160) na parter (p. 58). Użytkownicy mają tu swobodny dostęp do części regałów, na których zostały ustawione czasopisma polskie oraz część zbioru czasopism zagranicznych. W przyległym do Wypożyczalni pomieszczeniu magazynowym (p. 57) przechowywane są książki. Pozostała część zasobu czasopism zagranicznych dotychczas przechowywanych w pomieszczeniu magazynowym w Gmachu Technologii Chemicznej została ulokowana w magazynie zamkniętym (p. 55). Czytelnia Naukowa pozostała na I piętrze (p. 157). W Czytelni użytkownicy mają wolny dostęp do półek. Wybrane książki udostępniane są na miejscu. Książki zagraniczne, dotychczas przechowywane w magazynach zamkniętych oraz wyselekcjonowane książki polskie można wypożyczyć na miesiąc.

Demontaż, przeniesienie, ponowny montaż regałów stacjonarnych i jezdnych wykonała firma MCB. Książki i czasopisma zostały przewiezione do docelowych pomieszczeń w Gmachu Chemii przez firmę ADEXIM. Dzięki dobrej współpracy obu firm obsługujących przemieszczenie wyposażenia i zbiorów prace przebiegły niezwykle sprawnie. Firmy pracowały przez ok. 4 tygodnie na przełomie czerwca i lipca.

W czasie przeprowadzki Biblioteka Wydziału Chemicznego pozostawała dostępna dla użytkowników. Podstawowe usługi, tj. wypożyczenia, zwroty i prolongaty wypożyczonych książek oraz podpisywanie kart obiegowych, były realizowane na bieżąco.

Obecna lokalizacja Biblioteki znacząco zwiększyła komfort obsługi użytkowników oraz pracy bibliotekarzy.

(AC, IS)

Seminaria i szkolenia

Szkolenia NERW PW

Szkolenia były realizowane w ramach zadania 48 „Kompetentny Lider” w projekcie NERW PW. Nauka-Edukacja-Rozwój-Współpraca współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Budowanie potencjału zespołu i zarządzanie komunikacją

W dniach 8-10 września 2022 r., w Pałacu Żaków w Siennicy/k. Mińska Mazowieckiego, odbyło się szkolenie pt. „Budowanie potencjału zespołu i zarządzanie komunikacją”, którego celem było podniesienie kompetencji zarządczych oraz integracja kadry kierowniczej i administracyjnej.

W trakcie szkolenia poruszane były następujące zagadnienia:

- Potencjał zespołu w różnorodności,
- Komunikacja w zespole,
- Dopasowanie do preferencji komunikacyjnych i efektywna współpraca,
- Budowanie środowiska do rozwoju potencjału zespołu,
- Automotywacja,
- Motywujący feedback i postawa menedżerska.

Prowadzący zajęcia zastosowali różnorodne metody pracy, takie jak: praca w podgrupach, mini wykłady, gry i ćwiczenia indywidualne i zespołowe, eksperymenty, prezentacje na forum.

W szkoleniu wzięły udział: Iwona Socik (OINiAB), Agnieszka Gawryś (OUiPZ), Joanna Basińska (OGiOZ).

(IS)

Podstawy content marketingu na uczelni

- szkolenie online

Szkolenie online „Podstawy content marketingu na uczelni” odbyło się w dwóch terminach 30 czerwca – 1 lipca oraz 14 – 15 lipca 2022 r. Szkolenie zostało zrealizowane w ramach zadania

48 „Kompetentny Lider” w projekcie „NERW PW. Nauka-Edukacja-Rozwój-Współpraca”, które jest współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i kierowane jest do kadry zarządczej Politechniki Warszawskiej. Zajęcia odbywały się w Gmachu CZliTT, przy ulicy Rektorskiej 4 w Warszawie. Szkolenie poprowadziła Magdalena Białecka - trenerka biznesowego pisania, copywriterka i dziennikarka. Wykonawcą natomiast była firma TRAINING TREE. Szkolenie miało charakter warsztatowy, po każdej części teoretycznej uczestnicy mieli za zadanie wykonać ćwiczenia praktyczne.

W pierwszym dniu szkolenia omówione zostały podstawowe pojęcia dotyczące Content Marketingu, co to jest, na czym polega, wszystko co się na niego składa, gdzie i jak się go uprawia. Następnie uczestnicy przystąpili do ćwiczeń. Na początku każda grupa ustaliła odbiorcę treści – Klienta. Kim jest, jakie ma potrzeby, marzenia, cele, ale także czego nie chce. Kolejnym etapem było ustalenie wartości firmy, jak ona ma być postrzegana przez czytelników. Jakie emocje i skojarzenia ma wywoływać. Prowadząca zwróciła uwagę na to co jest równie istotne przy tworzeniu treści czyli samo przygotowanie się do pisania, wybór miejsca, skąd czerpać inspiracje itp. Następnie uczestnicy przystąpili do próbnego pisania.

Drugiego dnia uczestnicy mieli okazję, podczas tworzenia treści, poznać struktury tekstów, między innymi model AIDA. Najważniejsze zasady jakimi należy się kierować stosując tę metodę to pisanie na temat w sposób bezpośredni i w drugiej osobie. Prowadząca pokazała w jaki sposób językiem korzyści przemawiać do odbiorcy. Poszczególne zespoły miały możliwość przećwiczenia różnych chwytów pisarskich takich jak metafory czy historie. Prowadząca zaprezentowała kilka przydatnych w content marketingu narzędzi. Były wśród nich: systemy mailingowe, systemy do planowania i publikacji postów, programy graficzne, programy do pozycjonowania, programy do streamingu, do przechowywania danych i do dzielenia materiałów z innymi. Ponadto uczestnicy zapoznawali się z pozycjonowaniem i algorytmami jakie są potrzebne przy prowadzeniu bloga i strony. Na różnych przykładach mieli okazję zobaczyć jak istotne są: słowa kluczowe, tytuł, meta opis, struktura, lekkie zdjęcia, linki zewnętrzne i wewnętrzne. Prowadząca zwróciła też uwagę na pułapki w social mediach.

Szkolenie było bardzo przydatne i zawierało wiele praktycznych rozwiązań. Uczestnicy poznali czym jest customer experience, webwriting, content marketing. Nabyli świadomości jak odbiorcy poruszają się po stronie, czego oczekują i czego nie lubią. Mieli okazję przeanalizować dotychczasowe działania i zaplanować strategię przyszłych działań, przećwiczyć pisanie tekstów i ich dopracowanie z zastosowaniem zaleceń wskazanych do stosowania w strukturze tekstów internetowych, mogli

poszerzyć swoją wiedzę potrzebną do prowadzenia profili w social media. Zarówno prowadząca jak i uczestnicy dzielili się swoimi sposobami na radzenie sobie z blokadą twórczą.

W szkoleniu uczestniczyły: Joanna Basińska, Iwona Moroń-Chmielarska i Emilia Nowakowska z Biblioteki Głównej.

(IMC)

Komunikacja menadżerska - jak chcieć ze sobą współpracować

W dniach 14-15 września 2022 r. odbyło się szkolenie „Komunikacja menadżerska - jak chcieć ze sobą współpracować” prowadzone przez Justynę Stańczyk-Tomaszewską. Program szkolenia obejmował zagadnienia koncepcji NVC dotyczące:

- tworzenia opartych na dialogu pozytywnych relacji
- czynników i narzędzi wspierających i blokujących skuteczną komunikację
- rozwiązań radzenia sobie z emocjami, z reakcjami na krytykę i na pochwały
- strategią komunikowania się w sytuacjach trudnych
- technik udzielania informacji zwrotnej.

Koncepcja NVC - Nonviolent Communication (Porozumienie bez Przemocy) została stworzona przez Marshalla B. Rosenberga. Porozumienie Bez Przemocy to sposób porozumiewania się, który dzięki skupieniu uwagi na uczuciach oraz potrzebach nadawcy i odbiorcy komunikatu, a także specyficznym formom posługiwania się językiem, pozwala na wyeliminowanie lub co najmniej ograniczenie możliwości wystąpienia przemocy (psychicznej lub fizycznej) w dialogu. Porozumienie Bez Przemocy to dialog, w którym występują dwa obszary: empatia - wysłuchanie rozmówcy z głębokim współczuciem oraz szczerze wyrażenie siebie. W każdej z tych części występują cztery fazy: spostrzeżenia, uczucia, potrzeby, prośby.

Celem warsztatu było zwiększenie świadomości uczestników w aspekcie tworzenia pozytywnych relacji, które pozwoli na budowanie zaangażowania w zespole w oparciu o wzajemny szacunek i zrozumienie. W szkoleniu uczestniczyła Agnieszka Celej z Biblioteki Wydziału Chemicznego.

(AC)

Zarządzanie w świecie VUCA

16 września 2022 r. odbyło się szkolenie „Zarządzanie w świecie VUCA – 4 kompetencje przyszłości świadomych menadżerów”. Uczestnicy warsztatu zapoznali się ze specyfiką świata VUCA - świata zmienności (**V**olatility), niepewności (**U**ncertainty), złożoności (**C**omplexity) i niejednoznaczności (**A**mbiguity). Szkolenie prowadziła Justyna Stańczyk-Tomaszewska.

Koncepcja VUCA wspomaga zarządzanie i przywództwo w organizacji, w zespołach ludzkich w zmiennej, niepewnej, złożonej i niejednoznacznej rzeczywistości. Występujące w tej koncepcji elementy przedstawiają kontekst, w którym organizacje postrzegają swój obecny i przyszły stan, zwiększają ich świadomość i gotowość np. do wprowadzenia zmiany. Przedstawiają możliwości planowania oraz granice działania organizacji. Koncepcja VUCA kształtuje zdolność organizacji do radzenia sobie z narastającymi problemami i zrozumieniem ich konsekwencji, do podejmowania działań, do identyfikacji współzależności zmiennych otaczających organizację lub zespół, interpretowania i wykorzystania istniejących możliwości oraz do przygotowania się do nowych wyzwań w nowych realiach.

W szkoleniu uczestniczyła Agnieszka Celej z Biblioteki Wydziału Chemicznego.

(AC)

Książka czy eksponat? Najcenniejsze zbiory bibliotek muzealnych

Na Zamku Królewskim w Warszawie odbyła się 8-9 września 2022 r. Ogólnopolska Konferencja Bibliotekarzy i Pracowników Bibliotek Muzealnych pt. „Książka czy eksponat? Najcenniejsze zbiory bibliotek muzealnych”. W Sali Koncertowej wystąpienia zaprezentowali przedstawiciele wielu bibliotek, muzeów i galerii sztuki.

Oprócz wykładów częścią konferencji były także: prezentacje multimedialne, oprowadzenie kuratorskie po Bibliotece Królewskiej i odwiedziny Biblioteki Zamku Królewskiego w Warszawie oraz samodzielne zwiedzanie zamku.

W tajniki Biblioteki Królewskiej oraz jej bogatych zbiorów wprowadziła uczestników kierowniczką biblioteki Renata Broniek oraz kustosz zbiorów graficznych. Zbiory króla Stanisława Augusta Poniatowskiego miały charakter uniwersalny, znajdowały się w nich najważniejsze dzieła z każdej dziedziny nauki, kultury, sztuki a także rękopisy, inkunabuły, stare druki, wydania bibliofilskie, ryciny,

mapy, plany. Księgozbiór ostatecznie włączony do biblioteki Uniwersytetu Kijowskiego przetrwał kolejne wojny i jest największym księgozbiorem polskiego władcy. Kilka reprezentatywnych pozycji z kolekcji można zobaczyć w bibliotece zamkowej.

Fot. Teresa Gumołowska

Sylwia Szarejko opowiedziała o nowopowstałym Muzeum Sybiru w Białymstoku oraz roli książki i prasy jako ważnego elementu dopełniającego zbiory muzeum. Magdalena Guzik z Muzeum fotografii w Krakowie zwróciła m.in. uwagę na artystyczną książkę z 1887 r. i pierwszą książkę fotograficzną z 1920 r. z kolorowymi fotografiami, a Maciej Chlewiński z Biblioteki Sztuki w Łodzi zaznajomił zebranych z bogatymi zbiorami, wśród nich jest kolekcja architektów Heleny i Szymona Syrkusów.

W dwudniowym wydarzeniu uczestniczyła Teresa Gumołowska z Oddziału Zbiorów Specjalnych i Tworzenia Zasobów Cyfrowych Biblioteki Głównej.

(TG)

Biblioteka w sercu

- 14. Forum Młodych Bibliotekarzy

W Zabrze i Katowicach w dniach 8-9 września 2022 r. odbyło się 14. Forum Młodych Bibliotekarzy pod hasłem „Biblioteka w sercu”. Konferencja została zorganizowana przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, Centrum Informacji Naukowej i Bibliotekę Akademicką, Miejskie Biblioteki Publiczne w Zabrze, Jastrzębiu-Zdroju, Rudzie Śląskiej, Gliwicach, Dąbrowie Górniczej, Katowicach;

Książnicę Beskidzką, Bibliotekę Publiczną w Częstochowie. Gości przybyłych na forum powitali m.in.: Krzysztof Lewandowski – wiceprezydent Zabrze, Barbara Budyńska – przewodnicząca SBP, Agnieszka Magiera – zastępca dyrektora Biblioteki Śląskiej, Tomasz Iwasiów – dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zabrzu.

Fot. Ewelina Sakowicz, projekt grafiki - Iwona Moroń-Chmielarska

W obu częściach panelu „Prelekcje”, wystąpili m.in.: Łukasz Żywulski (*Z sercem do biblioteki, czyli jak nie zwariować i nie wypalić się gdy praca jest pasją, a pasja pracą?*), Patryk Wesołowski (*Co zrobisz z czasem, w którym będziemy pracować za Ciebie?*), Dagmara Śmigiela (*((Nie)typowe biblioteki*), Michał Tomczyk (*Przez e-booki do serca – e-booki i platforma zamawiania EBSCO*), Anna Radoszewska (*Jak dotrzeć do młodych czytelników, czyli IBUK Libra w akcji*), Anna Rudnicka (*Zetki kontra boomerzy, czyli różne pokolenia bibliotekarzy*). Prelekcje odbyły się w łaźni Łańcuskowej Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu. Wieczorem natomiast uczestnicy zjechali 320 metrów po ziemię, gdzie w przestrzeniach Kopalni Guido mieli przyjemność wysłuchać panelu dyskusyjnego „B jak Biblioteka”, w którym wzięli udział Natalia Gromow, Sławomir Hordejuk i Łukasz Wojtusik. Moderatorem rozmowy była Agnieszka Witczak. Rozmawiali m.in. o tym, o jakich bibliotekach marzą, jaka jest obecnie rola biblioteki i jakie są największe problemy związane z pracą w bibliotece.

Drugiego dnia, w Szkole Filmowej im. Krzysztofa Kieślowskiego w Katowicach, odbyły się prelekcje, które wygłosiły: Małgorzata Kopciał (*Spełnienie zawodowe – czy jest możliwe i jak do tego dążyć?*), Małgorzata Gajkiewicz (*Libra NET – bliska sercu biblioteki*) i Magdalena Kubacka (*Aesthetics w bibliotece, czyli jak stworzyć klimatyczny kącik minimalnym wysiłkiem*). Następnie wręczono

nagrody laureatom konkursu na najciekawsze wydarzenie organizowane w ramach Tygodnia Bibliotek 2022 oraz Odznak Honorowych za Zasługi dla Województwa Śląskiego.

14. Forum Bibliotekarzy zamknęła seria ciekawych warsztatów, które przeprowadzili m.in.: Małgorzata Caban (*Projektowanie uniwersalne w bibliotece*), Paweł Marchel (*Podaruj sobie dodatkowe godziny – skuteczne metody zarządzania sobą w czasie*), Monika Schmeichel-Zarzeczna (*Asertywnie, ale z sercem – jak zadbać o dobrą komunikację w bibliotece*).

Po części warsztatowej odbyło się zwiedzanie Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej w Katowicach. Była to atrakcja nieobligatoryjna, jednak chętnych nie brakowało. Uczestnicy zostali wprowadzeni po nowoczesnych i funkcjonalnych przestrzeniach CINIiBA.

Forum Młodych Bibliotekarzy to doskonała okazja do wymiany doświadczeń, spotkania ludzi z całej Polski, którzy zajmują się pokrewnymi dziedzinami i mają podobne pasje. Konferencja pokazała, że biblioteka jest miejscem wielofunkcyjnym. Biblioteki, oprócz książek, udostępniają m.in. gry planszowe, płyty winylowe, karty dla osób niedowidzących, audiobooki, e-booki. Pełnią nie tylko funkcję wypożyczalni, ale często również centrum kultury i miejsca spotkań. W trakcie forum zostały poruszone tematy nowych technologii w bibliotekach, spełnienia zawodowego, asertywności i efektywności w pracy, wielopokoleniowości, a także różnorodności rozwiązań architektonicznych i estetycznych.

Zgodnie z hasłem przewodnim, przepis na to, by mieć Bibliotekę w sercu, to po prostu kochać książki, kochać ludzi, kochać miejsce, kochać swoją pracę. Biblioteka dla wielu jest odskocznią, miejscem, gdzie można się realizować. Żeby zostawić w niej swoje serce, biblioteka musi być pasją.

W forum wzięły udział: Magdalena Galus i Ewelina Sakowicz z Biblioteki Głównej.

(EwS)

Forum Dobrych Praktyk

19 września 2022 r. we Wrocławiu odbyła się druga edycja „Forum Dobrych Praktyk: zasoby elektroniczne – udział bibliotek w otwartej nauce”. Organizatorem FDP była Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu.

Pierwszy panel tegorocznego Forum był poświęcony zasobom elektronicznym. Tym razem położono szczególny nacisk na zagadnienia związane z ich udostępnianiem i tworzeniem statystyk. O liczeniu zasobów elektronicznych w polskich bibliotekach szkół wyższych na podstawie doświadczeń Zespołu StatEL opowiedziała Helena Gałek z Politechniki Krakowskiej. Doktor Leszek Szafranski, reprezentujący Uniwersytet Jagielloński przedstawił prezentację nt. procesów zarządzania dokumentami elektronicznymi w Bibliotece Jagiellońskiej. Bardzo ciekawym wystąpieniem i powodem do gorącej dyskusji była prezentacja Justyny Seiffert ze Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach: „Zakupy zasobów elektronicznych przez konsorcja koordynowane przez ICM i PCSS. Problem spóźnionego finansowania i próba zaradzenia temu problemowi”. W drugim panelu uczestnicy wymieniali się spostrzeżeniami, inicjatywami i problemami z jakimi biblioteki mogą się mierzyć w kształtowaniu otwartości na uczelniach. Cennymi uwagami, dotyczącymi polityki Otwartej Nauki na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach, podzieliła się z uczestnikami Natalia Galica z Narodowego Centrum Nauki. Przedstawiła rozwiązania systemowe i zasady współpracy z otoczeniem akademickim w zakresie otwartej nauki. Pozostałe wystąpienia dotyczyły m.in. wsparcia naukowców w zarządzaniu danymi badawczymi na uczelniach, pomocy dla jednostek organizacyjnych uczelni w uzupełnianiu Planu Zarządzania Danymi dla projektów badawczych finansowanych ze środków Narodowego Centrum Nauki, a także organizacji i zadań zespołów wspomagających tworzenie Planu Zarządzania Danymi.

W Forum wzięły udział: Iwona Socik, Monika Gajewska i Magdalena Maciąg z Biblioteki Głównej.

(MaM)

Jak wykorzystać potencjał danych AFB

– badanie funkcjonalności i wpływu bibliotek

12 września 2022 r. odbyło się seminarium online, zorganizowane w ramach projektu Analiza Funkcjonowania Bibliotek, prowadzonego przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. W seminarium uczestniczyło 160 osób, byli to przedstawiciele bibliotek różnego typu: publicznych, pedagogicznych oraz naukowych.

Celem seminarium była promocja projektu AFB, zaprezentowanie dotychczasowego dorobku oraz nowo wypracowanych narzędzi, a także dalszych planów rozwojowych. Seminarium podzielone zostało na dwie części: w pierwszej reprezentanci każdego typu bibliotek przedstawili praktyczne

sposoby wykorzystania danych i wskaźników funkcjonalności. Prezentowano przykłady sytuacji, w których posłużenie się danymi z AFB było korzystne dla wsparcia interesów biblioteki w rozmowach z władzami zwierzchnimi. Przydatność tych danych była omawiana z perspektywy dyrektora biblioteki, analizatora (czyli bibliotekarza, który zajmuje się przygotowaniem raportów sprawozdawczych) oraz instruktora (którego zadania polegają na „uczeniu” innych bibliotekarzy). W tej części seminarium Edyta Strzelczyk (we współpracy) przedstawiła prezentację pt.: „O możliwości wykorzystania danych AFBN przez dyrektorów bibliotek”. Natomiast w drugiej części seminarium zaprezentowała wystąpienie pt. „Czy użytkownicy powrócili do bibliotek. Badania satysfakcji użytkowników po pandemii COVID-19”. Nagrania z seminarium dostępne są na stronie projektu: <https://afb.sbp.pl/konferencje-i-seminaria/>

(ES)

Biblioteka naukowa w świecie cyfrowym i analogowym

- konferencja naukowa 13-14 września 2022 w Kielcach (Ameliówce)

Rozwój i misja bibliotek naukowych są nieustannie testowane przez zmieniającą się rzeczywistość. Na dwudniowej, ogólnopolskiej konferencji, zorganizowanej przez Bibliotekę Główną Politechniki Świętokrzyskiej, omawiano nowe zadania współczesnej biblioteki naukowej.

Podczas wystąpień i w kulisach, rozmawiano na temat nowych form, narzędzi komunikacji, kompetencji cyfrowych, zarządzania i promowania zasobów elektronicznych, repozytoriów i otwartego dostępu, obecności dawnej książki i prasy w przestrzeni sieciowej. Ciekawymi okazały się zagadnienia związane z możliwością udziału bibliotek naukowych w procesie badawczym. Uzupełnianie baz wiedzy, gromadzenie danych bibliometrycznych, wspieranie publikowania w ramach programów publikowania otwartego – to tylko niektóre z zadań bibliotekarzy na rzecz pracowników naukowych uczelni.

Narzędzia i formy komunikacji zmieniają się i doskonalą. Usługi cyfrowe stały się kluczowym obszarem działań pracowników bibliotek. Okazuje się, że najpopularniejszym komunikatorem między bibliotekarzem a studentem jest TikTok. W porównaniu z Facebookiem, Twitterem i Instagramem, TikTok Biblioteki Głównej Uniwersytetu Szczecińskiego miał najwięcej obserwujących. W badaniach

popularności publikacji naukowych coraz częściej jest brany pod uwagę Twitter i TikTok. Zarządzanie zespołem z wykorzystaniem metodyki zwinnej, znacznie poprawia realizację zmieniających się zadań biblioteki. Na konferencji omawiana była metodyka SCRUM - narzędzie, które między innymi, ułatwia dobrą komunikację w zespole.

Fot. J. Basińska

Tradycyjne usługi biblioteki naukowej mogą być wciąż atrakcyjne. Jak wynika z prezentowanych badań, bezpośredni kontakt bibliotekarzy z czytelnikami daje szersze możliwości diagnozowania potrzeb informacyjnych, doradztwa i zwiększenia efektywności usług, niż kontakt wirtualny. Bibliotekarze przyszłości to osoby rozumiejące współczesny proces publikacyjny, wykorzystujące komunikację wewnętrzną i zewnętrzną, swoiści ludzie - Data steward. Umiejętność stałego uczenia się jest również niezbędna we współczesnej pracy w bibliotece.

W konferencji uczestniczyły: Teresa Gumołowska, Joanna Basińska i Agnieszka Kowalczyk z Biblioteki Głównej.

(AMK)